

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИ І МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність 292 (за предметними спеціальностями)
Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
Протокол № __ від _____ 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методи і моделі соціально-економічних процесів
Викладач (-і)	Благун Семен Іванович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	semen.blahun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна "Методи і моделі соціально-економічних процесів" розглядає теоретичні та практичні аспекти використання кількісних методів та аналітичних моделей в процесі аналізу соціально-економічних явищ. Студенти ознайомлюються із сучасними підходами до моделювання економічних та соціальних процесів, вивчають методи збору та аналізу даних, а також оцінюють вплив різних факторів на соціально-економічні явища. Дисципліна сприяє розвитку навичок критичного мислення, аналітичних здібностей та умінь використовувати моделі для прогнозування та прийняття рішень у галузі міжнародних економічних відносин.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Основною метою та цілями навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань та формування практичних вмінь у сфері кількісних методів досліджень, що сприятиме професійній діяльності та спростить процес впровадження економетричних моделей в процесі проведення наукових досліджень.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>СК 1 Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК 4 Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>СК 5 Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.</p> <p>СК 10 Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.</p> <p><u>Результати навчання:</u></p> <p>РН 3 Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.</p> <p>РН 4 Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p> <p>РН 8 Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції</p> <p>РН 9 Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні</p>	

теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 11 Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 13 Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН 17 Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

РН 19 Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

РН 20 Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

РН 21 Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

РН 23 Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН 24 Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	292 Міжнародні економічні відносини	III	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Методи і моделі соціально-економічних процесів: сутність та особливості	2	2	10
Тема 2. Інформаційне забезпечення моделювання соціально-економічних процесів	2	2	10
Тема 3. Особливості моделювання світогосподарських процесів	2	4	10
Тема 4. Кореляційні взаємозв'язки	2	4	10
Тема 5. Матричне моделювання	2	4	10
Тема 6. Лінійне програмування	2	2	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Бали за теми, винесені на практичні заняття – 35 Бали за самостійну роботу студентів – 15 Бали за екзаменаційну роботу студентів – 50
Вимоги до письмових робіт	Впродовж семестру проводяться розрахункові роботи, які складаються з індивідуального заняття для кожного студента та повинні бути виконані за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Результати необхідно систематизувати та подати у вигляді звіту оформленого засобами будь-якого текстового процесора.
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язковим є відвідування більш 50% занять та виконання самостійної роботи, результати яких повинні становити мінімум 25 балів.
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю екзамен Форма здачі комбінована Структура білету 3 теоретичні питання.</i>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Академічна доброчесність Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p>Пропуски занять Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p> <p>Неформальна освіта Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).</p>	
8. Рекомендована література	

1. Благун С. І. Статистичний аналіз і моделювання соціально-економічних об'єктів та процесів: підручник. За ред. Проф. В.П. Кічора. Львів: Растр-7, 2022. 400
2. Вовк Л. В. Математичний інструментарій моделювання економічних процесів. Київ : Ліра-К, 2019. 252 с.
3. Диха М., Мороз В. Економетрія: навчальний посібник. Центр учбової літератури : Київ, 2021. 206 с.
4. Козак Ю. Г. Математичні методи та моделі. Київ : Центр учб. літ., 2021. 254 с.
5. Козьменко О. В., Кузьменко О. В. Економіко-математичні методи і моделі: економетрика. Київ : Унів. кн., 2023. 406 с.
6. Математичне моделювання для економістів / ред.: Ю. Козак, В. Мацкул. Київ : Центр навч. літ., 2019. 254 с.

Викладач ст. викладач *Благун С.І.*